

ANITA SHREVE

Het eerste jaar van haar huwelijk

Vertaald uit het Engels door
Erica Feberwee

ORLANDO
uitgevers

‘We gaan Mount Kenya beklimmen. Niet aanstaande zaterdag, maar het weekend daarna.’

Patrick kwam de logeerkamer van Big House binnen, waar ze tijdelijk waren ondergebracht vanwege de problemen met de waterleiding in het kleine huisje dat ze huurden. Hij deed zijn aankondiging luchtig, alsof het om een uitnodiging voor een feestje ging. Ze waren jong – allebei achtentwintig – en ze waren inmiddels drie maanden in het land.

Ondanks de hitte zat Patricks overhemd nog keurig in de vouw. James, die zo zwart was dat zijn huid een bijna blauwachtige gloed had, waste hun kleren in de badkuip, hing ze te drogen en perste ze onder luid gesis met het strijkijzer. Zelfs de tropen konden de door James geperste overhemden niet uit de plooi krijgen.

Patrick zette zijn dokterstas en zijn attachékoffer op de grond. Uit respect voor zijn patiënten had hij zijn baard geschoren, maar hij droeg zijn zwarte haar langer dan de meeste mannen.

‘Arthur regelt het. We hebben vier dagen nodig om de top te bereiken. Voor de uitrusting nemen we dragers mee.’

Toen de wc in de cottage het begaf, waren Margaret en Patrick tijdelijk bij hun huisbazen ingetrokken; Arthur en Diana woonden nog geen honderd meter verderop in het grote huis dat Big House werd genoemd.

‘Gaan we kamperen?’ vroeg Margaret.

‘Nee, er zijn hutten.’

Margaret stond op het punt zich te verkleden voor het diner. Ze streek met haar hand over het bed, over het stiksel van de witte spreij. ‘Dan heb ik bergschoenen nodig,’ zei ze.

Het raam stond open. Buiten zongen de vogels; het luidruchtige gezang ging door tot in de vroege avond, wanneer de dag als een kaars werd gedoofd, altijd om dezelfde tijd, of het nou zomer of winter was. Margaret voelde zich in Afrika vaak verblind, alsof het licht te fel was voor haar ogen.

‘Wie gaan er allemaal mee?’ vroeg ze.

‘Arthur en Diana. Jij en ik. En Arthur had het over nog een stel, maar ik ben hun namen vergeten.’

‘Kun je wel zo lang vrij nemen?’

Patrick haalde zijn schouders op, om aan te geven dat hij zich niet strikt aan een agenda hoefde te houden. Hij kwam naar het bed en er ontstond een V-vormige kuil in de matras toen hij naast Margaret ging zitten. Ondanks de hitte droeg hij een lange broek, ook uit respect. De mannen in Kenia kwamen keurig in pak uit hun hutten van takken en gedroogde modder om *matatus* te besturen, schroot te verkopen of vlees te snijden. Door zich nonchalant te kleden gaf iemand de boodschap af dat hij zich dat kon permitteren, en het verried dat de persoon in kwestie Amerikaan was. Alleen Amerikaanse en Duitse toeristen kleedden zich als kinderen.

‘Is alles goed met je?’ vroeg Patrick.

Zijn lichtblauwe ogen waren erg gevoelig voor de zon. Vandaar dat hij buiten altijd een donkere bril droeg.

‘Prima,’ antwoordde Margaret.

‘Je bent zo stil.’

‘Wat heb je gedaan vandaag?’

‘Ik ben voornamelijk in het ziekenhuis geweest. Hoe laat eten we?’

Alles in het huishouden verliep met de precisie van een Zwitsers uurwerk. Margaret en Patrick waren inmiddels vijf dagen bij Diana en Arthur te gast, want het viel niet mee om een fatsoenlijke loodgieter te krijgen. Eerst moest er een boodschap worden gestuurd – de loodgieter had geen telefoon – waarin het probleem werd uitgelegd. Dan moest er over de prijs worden onderhandeld, en ten slotte was er nog het vervoer dat geregeld moest

worden. Blijkbaar was de loodgieter die Diana graag wilde hebben op familiebezoek bij zijn vrouw in Limuru. Het was niet duidelijk wanneer hij terugkwam.

Margaret zou het liefst hebben gevraagd of er geen andere loodgieter te vinden was, maar dan zou het lijken alsof ze niet dankbaar was voor de gastvrijheid. Tenslotte hadden ze een dak boven hun hoofd en werd er zelfs voor hun eten gezorgd.

‘We eten om zeven uur,’ antwoordde ze.

Patrick vroeg of ze weleens eerder had geklommen. Terwijl hij het vroeg nam hij haar hand in de zijne. Dat deed hij vaak, zowel in het openbaar als wanneer ze samen waren. Ik denk aan je, betekende dat.

Hoewel Patrick en Margaret inmiddels twee jaar samen waren, waarvan vijf maanden getrouwd, waren er nog hele stukken van hun verleden die ze niet van elkaar kenden. Margaret had ooit Mount Monadnock beklommen, vertelde ze, een van de minder hoge toppen in New England. Als stadsjongen uit Chicago had Patrick geen enkele ervaring, zei hij.

De geur van paardenvlees dat stond te koken, drong de slaapkamer binnen. Margaret vond het een afschuwelijke lucht; ze zou er nooit aan wennen. Het vlees was bestemd voor de honden.

‘Hebben we dan nog... ik weet het niet... instructies nodig?’ vroeg Margaret.

‘Arthur heeft ongetwijfeld alles onder controle.’

James had het paardenvlees eerder die dag bij de *duka* gekocht, wist Margaret, druipend van het bloed, verpakt in een *Kenya Morning Tribune*. En het verschilde in niets van het vlees dat zij voor Patrick en zichzelf kocht; de biefstukken waren te vers, onvoldoende gerijpt en daardoor taai, met de smaak van dood beest. ‘Hoe hoog is Mount Kenya eigenlijk?’

‘Ruim vijfduizend meter.’

‘Dat is vijf kilometer!’

‘We zitten hier al bijna tweeduizend meter boven zeeniveau, en ik dacht dat we op weg erheen ook al wat klimmen.’

‘Dus de Kilimanjaro is hoger?’ vroeg Margaret.

‘Ja, maar minder zwaar. Volgens mij wandel je daar gewoon in grote cirkels naar boven. Het duurt even, maar de meeste amateurs kunnen het moeiteloos aan. Het schijnt behoorlijk saai te zijn.’

Patrick trok zijn bruinleren schoenen uit; ze zaten onder de modder. Als hij ze die avond op de gang zette, waren ze de volgende morgen weer schoon.

‘En wij gaan niet wandelen?’

‘Nee, wij gaan klimmen. Trekken. Het terrein is hier en daar behoorlijk ruig.’

Margaret stelde zich de Land Rover van Diana voor, volgeladen met hun klimspullen, op weg door de stralende limoengroene theeplantages die ze alleen nog van een afstand had gezien.

De logeerkamer leek te zijn ontworpen voor een schrijver of een geleerde. Soms ging Margaret aan het zware, rijkelijk met houtsnijwerk versierde bureau zitten. Er stond een antieke schrijfmachine op. Ze had hem een keer geprobeerd en was ineengekrompen van de harde, droge tikken van de hamertjes, alsof iets heel delicaats en subtiels werd aangekondigd met tromgeroffel.

Ook de leuning van de bureaustoel waren verfraaid met houtsnijwerk en hadden een bijna zilveren patina. Aan de muren hingen foto's van mensen die Margaret niet kon thuisbrengen, een houten schild dat misschien tijdens stammenoorlogen was gebruikt, en een verzameling speren, geschikt als de stralen van de zon. De in leer gebonden boeken op de planken hadden allemaal hetzelfde formaat; te oordelen naar hun conditie waren ze vaak gelezen. In gedachten zag Margaret een vroege kolonist, voor wie de boeken het enige gedrukte woord waren dat hij in Nairobi tot zijn beschikking had; ze stelde zich voor dat hij ze las en herlas bij het licht van een lantaarn. Af en toe pakte ze er een van de plank.

Aan de andere kant van de kamer stond een kaptafel met een rokje, zoals de kaptafels in oude films, met op het blad een ver-

zameling flessen van geslepen kristal met zilveren doppen. Misschien was dit ooit de kamer van Diana's ouders geweest die het huis aan het eind van de jaren veertig hadden gebouwd. Ze waren na de oorlog uit Engeland weggetrokken om in Kenia een paardenfokkerij te beginnen. Margaret pakte een lijstje met een foto van het paar, extravagant gekleed, misschien voor een party in de Muthaiga Club. Zijn gezicht bood een verweerde aanblik, om de mond van Diana's moeder speelde een vluchtige, lieve glimlach. Als kind had Diana ongetwijfeld vaak te horen gekregen dat ze op haar vader leek.

Margaret dacht aan het verhaal van een intelligente, jonge Masaï die door een Amerikaanse weldoener in staat was gesteld om in New York een nieuw bestaan op te bouwen. Twee maanden na zijn aankomst in Amerika was hij uit het raam van zijn appartement op de tiende verdieping gesprongen. Margaret stelde zich voor dat hij was verteerd door heimwee naar de Rift Vallei; dat zijn zintuigen geweld was aangedaan door de grauwe geometrie van de stad. De anekdote was bedoeld als waarschuwing; waarvóór, dat had Margaret nooit precies begrepen. Was de moraal van het verhaal dat je een mens niet moest weghalen uit zijn omgeving? Of dat een mens lelijk kon ontsporen, als dat toch gebeurde?

Er leek bij hen nu al sprake te zijn van een onvermogen tot aanpassen. Toen Patrick en zij een lang weekend naar de Serengeti waren geweest, bleek bij terugkeer dat hun hele slaapkamer was leeggehaald. Het enige wat ongemoeid was gelaten, was de lade met Margarets ondergoed, waarin ze ook de paspoorten bewaarde. Daarmee werd de juistheid bewezen van een les die ze al direct aan het begin van hun verblijf hadden geleerd, namelijk dat ze waardevolle spullen in de lade met ondergoed moesten bewaren. Blijkbaar was het ondergoed van een vrouw iets wat een Afrikaanse man onder geen beding zou aanraken. Bij inspectie van de slaapkamer wees de politie naar het vernielde raam. De dief was niet door de voordeur, maar van buiten gekomen. Was er iemand die hen niet mocht? Iemand die het slecht met hen voorhad? De zaak was nooit opgelost.

Patrick en Margaret kochten een nieuw bed en zetten een slot op de deur tussen de slaapkamer en de woonkamer. Later hoorden ze van de politie dat bijna iedereen dat deed; had niemand hun dat verteld? Het was de derde keer in zes weken dat ze waren bestolen. Op de markt was Margarets portemonnee uit haar rieten tas gehaald, en toen Patrick op een ochtend naar zijn werk in het ziekenhuis wilde gaan, ontdekte hij dat hun tweedehands Peugeot op cementblokken was gezet. Alle vier de banden waren die nacht gestolen.

Zuiver verstandelijk bekeken begreep Margaret dat er werd gestolen. Er gaapte een enorme kloof tussen degenen die in armoede leefden, en de groep die het goed had; als buitenlander stond je aan de rand van een afgrond waarvan de grond elk moment door erosie kon afbrokkelen. Ondanks de angst die zich in haar had genesteld, voelde het stelen als een soort schadeloosstelling. Ze had geleerd haar tas onder haar arm te houden, maar tegelijkertijd verafschuwde ze zichzelf omdat ze dat deed. Ze gaf James altijd een royale fooi wanneer hij de schone was kwam brengen. En ook al wist ze zeker dat het geven van fooien niet gebruikelijk was, zij voelde zich er beter door. En James sloeg het geld nooit af.

Patrick zou niet vragen wat zij die dag had gedaan, wist Margaret; dat was een pijnlijk onderwerp, omdat ze nog geen werk had gevonden. Hij leek daar geen moeite mee te hebben, maar zij wel. Als hij het haar toch had gevraagd, zou ze hem hebben verteld dat ze met haar camera over de onverharde wegen van Langata had gezworven en foto's had gemaakt van de *askari's* in hun lange jassen, met hun *panga's* binnen handbereik; van de borden met *MBWA KALI, PAS OP VOOR DE HOND*, bij de hekken rond de grote huizen. Ze maakte ook foto's van de ranke, afhangende takken van de jacaranda's en van de vuurrode, oranje en roze kleur-explosies van de bougainville, een struik die groeide als onkruid en die over muren en daken woekerde. De andere artsen in het ziekenhuis vonden het maar niks dat Patrick in Langata woonde, een exclusieve wijk voor buitenlanders. Maar het was puur toeval

dat Margaret het huisje in Langata had ontdekt en er vervolgens verliefd op was geworden.

Toen ze op weg was om een appartement te gaan bekijken, was hun Peugeot ermee opgehouden. Arthur, die van zijn werk kwam, was gestopt om te vragen of alles in orde was. Het was wel duidelijk wat er in hem omging: een combinatie van beschermingsdrang en misschien iets wat verder ging. Een jonge, blanke vrouw in een rokje, langs de kant van de weg met een witte Peugeot, waarschijnlijk recentelijk aangeschaft, maar duidelijk tweedehands, mogelijk een miskoop. De auto was van het ene op het andere moment afgeslagen en niet meer aan de praat te krijgen.

Arthur draaide zijn raampje open. ‘Alles oké?’ riep hij over de voorbank.

Margaret liep vol vertrouwen naar zijn auto, blanken onder elkaar. Zou ze hem hebben weggewuifd als hij een Afrikaan was geweest, vroeg ze zich later af. Hoe dan ook, Arthur liet zich niet wegwuiven, en ze was hem dankbaar voor zijn hulp. Hij probeerde de auto te starten, om te controleren of de tank misschien gewoon leeg was; dat wist je bij vrouwen tenslotte maar nooit. Hij was toch op weg naar huis, zei hij, en hij beloofde dat hij vandaar uit om hulp zou bellen. Want hij wist wel een monteur die voor haar zou zorgen. Dat waren letterlijk zijn woorden. Voor haar zorgen.

Margaret nam hem aandachtig op. Hij had donkere ogen, bruin haar – niet licht, niet donker, maar iets ertussenin – en een kuiltje in zijn kin. Wanneer hij lachte, werden zijn witte tanden zichtbaar. En blijkbaar lachte hij graag en vaak. Op de een of andere manier had ze het gevoel dat de onderste helft van zijn gezicht niet paste bij de bovenste helft.

Toen ze bij hem in de Mercedes was gestapt, maakte Margaret kennis met de onverwachte schoonheid van de schitterend verzorgde tuinen en hoge hagen van Langata, een voorstad van Nairobi. Uiteindelijk verliet Arthur de weg en stopte hij aan het begin van een lange oprijlaan. Een askari, in een lange jas die over zijn blote benen viel, schoot haastig toe om het hek open te

doen. Arthur keurde hem geen blik waardig. De weg naar het huis was omzoomd door jacaranda's waarvan de bloesemblaadjes als het ware een loper vormden naar de voordeur. Het stenen huis telde twee verdiepingen en had ouderwetse ramen, voorzien van dwarsstijlen. Het werd omringd door een kleurenpracht van bloesems die Margaret niet herkende. Achter de tuin was de hemel eindeloos en korenbloemblauw, zo verzadigd van kleur als Margaret nog maar zelden had gezien. Het moest te maken hebben met het licht, met de stand van de zon; tenslotte zaten ze hier op de evenaar.

Nadat Arthur haar iets te drinken had aangeboden, pakte hij de telefoon. De auto zou worden weggesleept en naar een garage gebracht om te worden gerepareerd, vertelde hij even later. Margaret was zich ineens bewust van haar blote benen, vooral toen Diana, Arthurs vrouw, de kamer binnenkwam, duidelijk onaangenaam verrast door het bezoek. Haar blik ging naar het glas op de tafel. Nadat Arthur de situatie had uitgelegd, werd Margaret onthaald op Diana's eerste glimlach, waaruit een plotselinge, intense opluchting sprak. Margaret belde Patrick in het ziekenhuis, om te vertellen dat ze voor het eten waren uitgenodigd. Omdat Arthur in de kamer was, klonk ze enthousiaster dan ze in werkelijkheid was, misschien zelfs een beetje ademloos. Aan de andere kant van de lijn sputterde Patrick wat tegen, maar uiteindelijk zei hij dat hij de bus naar Langata zou nemen.

Tijdens dat eerste etentje volgde een tweede uitnodiging. Het gastenverblijf stond leeg. De huurprijs die Arthur noemde, was lager dan wat Patrick en Margaret bereid waren geweest voor het appartement te betalen. Diana stelde voor dat ze die nacht bleven, zodat ze het huisje de volgende morgen bij daglicht konden bekijken. Later die avond, in bed, toonde Patrick zich wantrouwend; misschien omdat hij, eerder dan Margaret, het zwakke geluid had gehoord van een sleutel die werd omgedraaid. Ze hielden elkaar stevig vast op de vreemde matras, bijna als een daad van verzet, alsof ze opnieuw duidelijk moesten maken dat ze bij elkaar hoorden.

De volgende morgen bekeken ze het gastenverblijf, een witgepleisterde cottage met een rood pannendak, omlijst door roze en oranje bougainville. Over de kleine tafel in de zitkamer lag een vuurrood-met-gele *khanga*. De keukendeur was van het boerderijmodel, de bovenste en de onderste helft konden afzonderlijk worden geopend; de slaapkamer had een eigen badkamer met wc. Het parket, gelegd volgens een ingewikkeld patroon, was glimmend gewreven. De muren waren wit, de ramen voorzien van verticale stijlen. Zelfs in Amerika – trouwens, hoezo ‘zelfs’? – hadden Patrick en Margaret nog nooit in zo’n prachtig huis gewoond. Op het moment dat de Peugeot ermee ophield, woonden ze boven een nachtclub in het Ngong Road Hotel. Daarvoor hadden ze een tijdje in Hotel Nairobi gezeten, waar de gootsteen en de wc waren aangekoekt met vuil en waar de kakkerlakken haastig een goed heenkomen zochten wanneer Margaret de deur naar de badkamer opendeed. Ze vermoedde dat Patrick zag hoe graag ze naar de cottage wilde verhuizen, en dat hij daarom zijn lichte, politieke reserves had laten varen.

Het gastenverblijf stond ver genoeg van het huis van Arthur en Diana om een zekere mate van zelfstandigheid te suggereren. Diana verklaarde nadrukkelijk dat ze elkaar nauwelijks zouden zien. Arthur werkte van de vroege ochtend tot de late avond als hoofd Verkoop bij Colgate-Palmolive, en zij fokte Rhodesian Ridgebacks in een kennel op royale afstand van het huis, waardoor ze nauwelijks tijd had voor een sociaal leven. Het klonk allemaal prima. Of misschien wilde Margaret dat het allemaal prima klonk.

Die middag had James een foto van Margaret en Patrick genomen bij hun nieuwe huis in Afrika. Margaret zat in een stoel, een eindje voor de half geopende keukendeur. Ze droeg een witte zomerjurk. Haar huid was roodbruin; ze had een indianenhuid, zei haar moeder altijd. Haar haar hield het midden tussen donkerblond en lichtbruin, met hier en daar een zweem van koper. Haar huid glansde als van een personage op een schilderij.

Achter haar stond Patrick in een wit overhemd met korte

mouwen en een das. Hij had een gezonde bruine kleur, zijn haar zag eruit alsof hij het in dagen niet had gewassen. Op de foto leek het sluijk. Zijn gezicht bevond zich in de schaduw, zijn ogen gingen schuil achter een zonnebril.

James was heel serieus zolang hij met Margarets Nikon aan het werk was, maar hij grijsde toen hij haar de camera teruggaf.

In Big House bereidde James de maaltijden, hij dekte de tafel, diende het eten op, ruimde af en deed de vaat. Patrick en Margaret hadden geen personeel. Pas recentelijk had Diana James naar de cottage gestuurd om de was voor hen te doen. Margaret had direct na aankomst het advies gekregen om de was uit te besteden, maar op de een of andere manier voelde dat als te intiem. Ze had geprobeerd zelf te wassen, in het bad, maar het lukte niet alle zeep uit de kleren te spoelen. Toen Patrick uitslag kreeg in zijn hals, was Margaret gezwicht. Ze kookte nog wel zelf, en Patrick deed de afwas. Het leek echter een pyrrusoverwinning. Door geen bediende te willen, ontzegden ze een Afrikaan een baan.

Tijdens het eten die avond, na Patricks aankondiging van het klimplan, vertelde Arthur, met de lijnen van de kam nog in zijn natte haren, over hypoxie.

‘De longen vullen zich met bloed.’ Zijn formulering liet aan duidelijkheid niets te wensen over. ‘Doorgaans maakt Mount Kenya zo’n vier à vijf slachtoffers per jaar. Bijna altijd atletische Duitsers die rechtstreeks van het vliegveld naar de berg rijden en daar min of meer naar boven rennen. Met als gevolg dat ze in de problemen komen doordat ze hun lichaam niet de tijd hebben gegeven zich aan te passen aan de hoogte en de ijle lucht. Hoe langzamer je klimt en hoe meer je de tijd neemt, hoe beter het is.’

‘Nou, dan doe ik het vast geweldig,’ zei Margaret.

Arthur negeerde de grap. ‘Tijdens de klim komen we parkwachten tegen. Altijd met z’n tweeën, en er valt niet met ze te spotten. Ze bestoken je met vragen. “Wat voor dag is het vandaag? Hoe laat is het? Waar woon je?” Als je niet direct antwoord kunt geven, pakken ze je bij je ellebogen, en of je wilt of niet, ze

brengen je zonder pardon naar beneden. Dat is de enige remedie.’

Arthur leek haar van nature geen paniekzaaier, dacht Margaret. Hoewel hij neerbuigend kon zijn – daar leek hij soms een sport van te maken – voerden Patrick en hij regelmatig levendige discussies, vaak tot diep in de nacht. Want Patrick weigerde te zwichten als hij zijn standpunt met feiten kon onderbouwen.

‘We vertrekken halverwege de ochtend uit Nairobi,’ vervolgde Arthur. Hij droeg een wit overhemd met opgerolde mouwen en een gestreepte das. Zijn bleke huid viel op in Afrika, met bovendien altijd een grijs waas op zijn kaken.

Diana’s huid verried dat ze veel buiten was. Ze droeg een blauwe, katoenen zomerjurk, en had uit praktische overwegingen haar hoogblonde haren recentelijk kort laten knippen, wat haar iets heel naturels gaf; een volwassen wildebras.

‘We nemen Thika Road, en dan stel ik voor dat we comfortabel overnachten in de Naro Moru lodge,’ zei Arthur. ‘Vandaar rijden we naar de ingang van het park. Daar laten we de Land Rover achter. En daar kunnen we ook een gids huren en dragers voor de proviand en de uitrusting. Ze schijnen erg goed te zijn, trouwens. En dan gaat het recht omhoog, naar Point Lenana. Het is een van de steilste en snelste routes, maar goed te doen voor een amateur. Vier dagen, drie nachten. Ons verblijf in de lodge niet meegerekend.’

Ze aten lamsbout met muntsaus. De tafel was uitgebreid gedekt, in Engelse stijl. Margaret had een placemat met Westminster Abbey erop. Patrick had St. Paul’s. Bij elk bord stond een zilveren zoutvaatje met een piepklein lepeltje. Arthur was royaal met de wijn, die ze dronken uit glazen van geslepen kristal. De borden zagen eruit als Wedgwood of Staffordshire. Het servies in het huisje was een allegaartje met hier en daar stukjes eraf.

Op enig moment ging de deur van de eetkamer open, en er kwamen twee kinderen binnen. Edward en Philippa van negen en zeven werden grootgebracht door Adhiambo, de *ayah*. De kinderen droegen een schooluniform, alsof ze in Kent woonden

en niet op een steenworp afstand van een oerwoud met antilopen, leeuwen en buffels. Diana geloofde heilig in een Engelse opvoeding en vond dat kinderen niet te veel moesten worden geprezen.

Achter de kinderen verscheen Adhiambo. Haar haren gingen schuil onder een rode hoofddoek, en ze droeg een rode trui die misschien ooit deel had uitgemaakt van een twinset. Ondanks haar brede heupen was ze nog erg jong. Misschien drie-, vierentwintig, dacht Margaret, ook al vond ze het bij Afrikanen altijd moeilijk om hun leeftijd te schatten. Adhiambo had een diep litteken in haar kin en een verlegen glimlach die onthulde dat ze hier en daar een tand miste. Maar in haar ogen lag iets wat Margaret niet goed kon duiden. Was het weerbarstigheid? Of gewoon veerkracht?

‘Zeg welterusten tegen mammië,’ zei Adhiambo tegen de kinderen.

In hun pyjama gingen ze naar hun moeder voor een kus en een knuffel die warm en oprecht aandeden; kleine oneffenheden in een voor het overige stoïcijnse aanpak. Arthur wilde ook knuffels en kussen. Margaret wist dat dit het gebruikelijke avondritueel was. Philippa leek met haar lange bruine haar op haar vader. De stroblonde Edward was het evenbeeld van Diana, voordat de Afrikaanse zon haar huid had getekend. Aanvankelijk had Margaret het verwarrend gevonden, de gelijkenis tussen vader en dochter, en moeder en zoon. En daarmee hield de verwarring niet op. Diana deed aan paardrijden. Arthur tenniste. De onderbreking door de kinderen duurde maar even; na een paar minuten verdwenen ze weer met hun ayah.

‘Neem overschoenen mee voor het drassige stuk,’ vervolgde Arthur. ‘En mutsen en wanten en parka’s tegen de kou.’

‘Wat moet ik me bij dat drassige stuk voorstellen?’ vroeg Patrick.

‘Gewoon...’ Arthur leek even niet te weten wat hij moest zeggen, iets wat niet vaak voorkwam. Hij spreidde zijn armen. ‘Moeras... blubber.’

‘En een zonnebril tegen sneeuwblindheid,’ voegde Diana eraan toe. Ze leek afgeleid door geluiden uit de keuken. Eerder op de avond was ze al een keer van tafel opgestaan. James en Adhiambo waren niet het enige personeel. Er werkten ook bedienden in de kennels, en dan was er nog de askari bij het hek. ‘En zorg dat je bergschoenen goed ingelopen zijn.’

Patrick keek naar Margaret.

‘Ik heb geen bergschoenen,’ zei ze. ‘Maar ik ga ze morgen kopen.’

Arthur maakte een rekensom. ‘Dan heb je nog tien, elf dagen. Dat zou genoeg moeten zijn als je het serieus aanpakt. Trek twee paar sokken aan.’

‘Misschien heb ik nog wel schoenen voor je,’ bood Diana aan. Ze wierp een blik op Margarets sandalen en fronste haar wenkbrauwen. ‘Hoewel, ik weet niet of ze je passen.’

Margaret zag dat James in de deuropening stond, geduldig wachtend tot hij kon afruimen.

Na het eten dronken ze nog wat in een kamer die door Diana ‘de salon’ werd genoemd. Margaret nam een cognac, terwijl ze probeerde Arthur het recept van een ‘rusty nail’ uit te leggen, een mix van whisky met drambuie. Diana ging tegenover Margaret zitten, op een reusachtige, met chintz beklede bank. Ze maakte een rusteloze indruk, alsof ze ongeduldig was en dóór wilde. Waarmee of waarheen, dat was Margaret niet duidelijk. Zo was ze nu eenmaal, leek het. Ze leefde niet voor het moment, ze wilde altijd door, altijd verder. Diana was niet echt een mooie vrouw, maar wel aantrekkelijk. Margaret schatte Arthur en haar ergens halverwege de dertig.

‘Hoe hebben jullie elkaar eigenlijk leren kennen?’ vroeg Margaret.

Arthur, die nog bij de tafel met drank stond, gaf prompt antwoord, alsof het verhaal tot zijn vaste repertoire behoorde. ‘Op een feestje in Londen. Binnen vijf minuten waren we erachter dat we allebei de heimelijke wens koesterden om naar Afrika te

gaan. In Diana's geval terug naar Kenia, omdat ze daar haar hele jeugd had doorgebracht. In mijn geval omdat ik genoeg had van Londen. Ik wilde weg. Zo ver mogelijk.'

Het viel Margaret op dat Arthur en Diana elkaar niet aankeken terwijl Arthur zijn verhaal deed. Misschien luisterde Diana niet. Of misschien had ze er achteraf spijt van dat ze die geheime wens had opgebiecht.

Arthur hief zijn glas. De anderen volgden zijn voorbeeld, hoewel er niet echt een toast was uitgebracht. Ook Arthur zag eruit alsof hij door wilde; alsof hij overliep van energie en zich met moeite wist in te houden.

Diana beschouwde zichzelf als van betere afkomst dan haar echtgenoot, vermoedde Margaret. Was afkomst belangrijk, vroeg ze zich af, denkend aan de balans in haar eigen huwelijk. Patricks voorouders kwamen uit Ierland. Hij behoorde tot de derde generatie immigranten. Aan zijn genepakket dankte hij zijn liefde voor de geneeskunst, zijn scherpe kin, zijn zwarte haar dat pas grijs zou worden wanneer hij ver in de zestig was, en zijn verrassende lichtblauwe ogen. Schoonheid hing af van de manier waarop die trekken zich tot elkaar verhielden, en Patrick was er bepaald niet slecht afgekomen. Zijn vader, die gynaecoloog was, sprak nog altijd met een Iers accent, een charmant trekje waardoor zijn patiënten zich onmiddellijk bij hem op hun gemak voelden.

Zelf was Margaret opgegroeid in een voorstad in het noorden van Boston, een wijk voor de gegoede middenklasse; haar familie kwam uit de unitaristische hoek en kon bogen op een bescheiden rol in de nationale geschiedenis. Een ver familielid was tijdens de Amerikaanse Revolutie benoemd in een regeringsfunctie. Haar moeder, al sinds FDR een vurig democraat, had nog een gedenkplaat waar dat uit bleek aan de muur hangen, achter de deur van haar slaapkamer.

Arthur keerde zich naar Patrick. 'Wat denk je dat er met ons gebeurt, na de dood van Kenyatta?'

'Het verbaast me dat we dat gesprek nog niet eerder hebben gevoerd,' antwoordde Patrick.

De Britten leken te beschikken over een onvoorwaardelijk gevoel van rechtmatigheid als het ging om hun aanwezigheid in Kenia. De Amerikanen hadden dat niet. Dat kwam door Vietnam, vermoedde Margaret.

Terwijl Kenyatta al van het politieke toneel werd afgevoerd, telde Margaret verstrooid zeventien verschillende dessins op bekleeding en serviesgoed. Ze liet haar blik in het rond gaan; de openslaande ramen waren hetzelfde als die in de cottage, maar daar hield de gelijkenis op. Het zware meubilair in de salon was rijkelijk voorzien van houtsnijwerk, en dat gold niet alleen voor de poten, maar ook voor het blad van de tafels en de deurtjes van de kasten. ‘Wie is het andere stel?’ vroeg ze ten slotte.

‘Als we gaan klimmen? Saartje en Willem van Buskirk. Had ik dat nog niet gezegd?’ vroeg Diana, ogenschijnlijk verward door haar eigen nalatigheid.

‘Hij werkt voor de Hilton Group,’ zei Arthur. Wat Saartje deed, werd niet vermeld. ‘Ze komen deze week langs om de boel voor te bereiden. Ik weet zeker dat jullie ze aardig vinden. Het zijn lui die weten wat ze willen. Nuchter. Praktisch. Eigenlijk denk ik dat Willem het al eerder heeft gedaan. Mount Kenya, bedoel ik.’

‘Daar herinner ik me niets van,’ zei Diana.

‘Hij heeft in Zwitserland veel geklommen, voordat ze naar Bombay gingen.’

Diana knikte, en Margaret begon zich zorgen te maken over het tempo, met een ervaren klimmer in de groep.

‘Behalve het risico van hypoxie is er ook het gevaar van hoogteziekte,’ vervolgde Arthur. ‘AMS. Bijna iedereen krijgt er in enige vorm mee te maken. *Acute Mountain Sickness*. Hoofdpijn. Vermoeidheid. Braken. Duizeligheid.’

‘Hm. Maar we gaan voor ons plezier?’ vroeg Margaret.

‘Ik vertel dit omdat we elkaar in de gaten moeten houden.’ Arthur klonk een beetje streng. ‘We moeten alert zijn op de eerste tekenen.’

Margaret knikte beschaamd. Hij had gelijk.

‘De hutten bieden plaats aan tussen de tien en dertig personen,’ vervolgde Arthur. ‘Doorgaans staan er veldbedden. En er zijn latrines, als ze die naam verdienen. Je moet niet al te kieskeurig zijn.’

‘Voor de Kikuyu is de berg heilig,’ merkte Patrick op, en Margaret was blij de akelige beelden even te kunnen vergeten. ‘Ze noemen de berg Kirinyaga, en ze geloven dat Ngai, hun god, daar woont.’

Margaret had een portret gemaakt van een arts, die recentelijk een reeks gratis spreekuren had opgezet voor baby’s en peuters in Roxbury, de armste wijk van Boston. Niet in de laatste plaats omdat er bijna uitsluitend zwarten woonden. De kinderen werden er ingeënt en ontvingen er medische zorg. Margaret had de opdracht die ochtend gekregen van de weekkrant waar ze voor werkte, gericht op Boston en omgeving. Het kostte haar moeite de dokter een beetje aantrekkelijk op de foto te krijgen. Zijn bril werkte als een vergrootglas, en het ziekenhuislicht was te fel. Toen ze eindelijk zoveel foto’s had dat er iets bruikbaar tussen moest zitten, werd ze zich bewust van een tweede arts die in de deuropening stond. Ze vroeg aan de dokter die ze had gefotografeerd, waar ze een broodje kon krijgen en iets te drinken, maar het was de man in de deuropening die antwoord gaf. ‘Kom maar mee. Dan wijs ik je de cafetaria. Ik moet er zelf ook naartoe.’

Terwijl de artsen overlegden over een medische kwestie, pakte Margaret haar spullen bij elkaar. Toen volgde ze de tweede arts de deur uit.

‘Patrick,’ zei hij, terwijl hij zich in de gang van het ziekenhuis met uitgestoken hand naar haar toe keerde.

‘Margaret,’ stelde ze zich voor.

Bij een bruin broodje tonijn vertelde Patrick dat hij in het kader van een werkbeurs onderzoek deed naar tropische ziekten. Tijdens zijn studie geneeskunde was zijn belangstelling daarvoor gewekt, en hij was al twee keer in Afrika geweest. Wat een prachtige man, dacht Margaret ondertussen. Ze was gefascineerd door

de ongewone vlakverdeling van zijn lange gezicht. Misschien was ze daar wel verliefd op geworden, en pas later op hemzelf, dacht ze weleens. Voordat ze naar Afrika vertrokken had Margaret zijn gezicht talloze malen gefotografeerd. Aanvankelijk had Patrick het intrigerend gevonden, later had hij het getolereerd, en ten slotte had het zijn ergernis gewekt, zoals je je kunt ergeren aan een kind dat telkens hetzelfde spelletje wil doen.

Toen hij haar vroeg of ze met hem meeding naar Kenia, zei Margaret meteen volmondig ja. Bij de krant kwam ze niet verder, en ze had er genoeg van om foto's te maken van vergaderingen van het Congres en van folkzangers die optraden in de cafés van Cambridge. Patrick was een contract aangegaan met Nairobi Hospital, waar hij onderzoek kon doen zolang als hij wilde, in ruil voor gratis spreekuren, ook op het platteland.

Margaret en Patrick trouwden tijdens een haastig georganiseerde plechtigheid in een achtertuin in Cambridge. Margaret droeg een lange jurk van wit katoen, met haar haar in een Grace Kelly-rol. Na de plechtigheid dronk het bruidspaar met zijn gasten champagne op plastic tuinstoelen en een enorme bank die voor de gelegenheid naar buiten was gesjouwd. Samen op de bank keken ze naar de sterren en lieten ze zich de milde spot en de grappen van hun gasten welgevallen.

Tijdens een afscheidsdiner in het huis van haar ouders, op de avond voordat ze van Logan Airport naar Nairobi zouden vliegen, kon Margaret zich niet voorstellen dat ze hen een jaar niet zou zien: haar ouders en Timmy, haar zestien jaar jongere broertje van twaalf, een gelukkig ongelukje, zoals haar moeder hem noemde. Ze drong er hartstochtelijk op aan dat ze haar in Afrika kwamen opzoeken. Niemand in het gezin had ooit eerder het woord liefde gebruikt, maar de onderlinge band was buitengewoon hecht en warm.

In het vliegtuig leed Margaret aan een lichte vorm van heimwee. Terwijl de zon opkwam tijdens de vlucht over het vreemde continent, en terwijl ze haar gezicht tegen het raampje drukte, waardoor het glas besloeg zodat alles wazig werd voor haar ogen,

hield Patrick haar hand vast. Als hij het er ook moeilijk mee had, dan liet hij dat niet merken.

Vanuit het vliegtuig zag ze alle plekken waarover ze had gelezen tijdens de voorbereidingen van de reis: de Nijl, als een langgerekte, bruine slang; het Turkanameer, dat vroeger Rudolfmeer heette; de uitgestrekte, onherbergzame, onwaardse Rift Vallei; en toen, plotseling, de Ngong Heuvels en het plateau waarop Nairobi lag. In de verte kon Margaret Mount Kenya zien, hoog oprijzend boven de wolken, en in het zuiden Mount Kilimanjaro. Vlak voordat het vliegtuig de grond raakte, gaf Patrick haar een zilveren ring met een kleine diamant; die had hij voor hun huwelijk niet meer kunnen regelen. De dag waarop ze landden, was Margarets verjaardag.

Op de ochtend nadat was besloten Mount Kenya te beklimmen, werd Margaret bij Diana's voordeur begroet door een pauw met stralend gekleurde veren. Van zo dichtbij leek de vogel onecht, afkomstig uit een andere wereld. Het beest nam haar onverschillig op. Wat zou het van haar saaie verenpak vinden, vroeg Margaret zich af.

De jacaranda boven haar hoofd had opnieuw een koninklijk tapijt gespreid. Het was een koele ochtend, de wereld voelde schoongewassen. Over haar gele katoenen jurk droeg Margaret een wit katoenen jasje met een ceintuur. Om tien uur moest het jasje uit, wist ze. Tegen het middaguur zou ze het liefst naar binnen vluchten. En tegen drieën zou ze fantaseren over een koele duik in het zwembad van het Intercontinental. Om halfzeven ging het jasje weer aan, en tegen elf uur die avond waren Patrick en zij in diepe rust onder hun donzen dekbed. Het kwam allemaal door de hoogte, had Patrick haar uitgelegd.

Terwijl ze naar de auto liep, rook ze de geur van bladeren die werden verbrand. Patrick had al meer dan een uur eerder de bus naar de stad genomen, zodat zij de auto die dag kon gebruiken. De Peugeot stond naast het huisje geparkeerd waarvan het sanitair nog altijd niet was gerepareerd. Margaret schoof achter het stuur. De vloer van de auto zat onder de rode *marrum*, dus ze zette haar rieten tas links van haar op de bijrijdersstoel. Na aankomst in het land had ze bijna een week moeten oefenen om zich althans enigszins zeker te voelen bij het links rijden.

De geur van de rook die met haar mee de auto in was gekomen, maakte dat ze achteroverleunde en haar ogen sloot. Ze

vroeg zich af of Matthew, de tuinman, soms marihuanabladeren met het afval verbrandde, alsof die net zo weinig waarde hadden als dode takken. Het was een absurde gedachte, hield ze zichzelf voor, ook al had ze sterk het gevoel dat de rook iets slaapverwekkends had. Ze inhaleerde diep. De geur was exotisch, maar stemde haar ook nostalgisch.

Ze schrok toen er op haar raampje werd getikt. Het was Arthur, in pak compleet met stropdas, en hij gebaarde haar het raampje open te doen.

‘De Mercedes wil niet starten. Ik heb al een monteur gebeld, maar ik moet nog wel zien dat ik op kantoor kom. En de Rover moet hier blijven voor Diana, onder andere om de kinderen te halen.’

Er kon natuurlijk geen sprake van zijn dat ze hem niet meenam.

‘Stap in. De ene goede daad is de andere waard.’

Margaret verhuisde haar rieten tas naar de achterbank. Arthur schoof op de bijrijdersplaats en legde zijn arm op de rugleuning van zijn stoel, een bezitterig gebaar waardoor hij zich als vanzelf naar Margaret keerde. Het alfamannetje dat zich nadrukkelijk als zodanig presenteerde. Margaret wist zeker dat die bezitterige arm achterwege zou blijven als Patrick in de auto stapte bij een vrouw die niet zijn echtgenote was. Anders dan Arthur zou Patrick in een dergelijke situatie hoffelijk en zonder enige opdringerigheid recht voor zich uit kijken.

Ze kwamen langs de duka waarvoor zich altijd een groep Afrikaanse mannen verzamelde, in keurig gestreken overhemd en geklede broek; er werd gerookt en veel gelachen. De mannen werkten als bediende, wist Margaret, en ze kwamen bij elkaar voor hun ochtendpauze nadat ze de boodschappen voor die dag hadden gedaan. De meeste waren al sinds halfvijf op, om het eten klaar te maken voor de honden en voor het gezin waar ze werkten. Waren de Afrikanen in deze regio voornamelijk Luo, zoals James? Daar zou ze eens naar moeten vragen. Margaret had inmiddels al begrepen dat het land weliswaar in hoge mate

vrouwvijandig was en dat er een sterk, op geld gebaseerd klas-senbewustzijn bestond, maar dat de werkelijke kloof die mannen en vrouwen van hun seksegenoten scheidde, werd veroorzaakt door tribale geschillen. Behalve de Luo waren er de Turkana, de Nandi, de Kalenjin, de Kisii, de Kipsikis, de Kikuyu, de Masaï en nog vele andere stammen. Een autochtoon in Afrika ontleende zijn identiteit aan de stam waartoe hij behoorde.

‘Volgens mij kunnen we in alle redelijkheid vaststellen dat je het verkeersplein nog niet echt onder de knie hebt.’ Arthur trok zijn wenkbrauwen op toen Margaret inhield voor een veel te zwaar beladen, vervaarlijk scheef hangende matatu die hun baan op schoot.

‘Omdat de richting volkomen tegen je gevoel in gaat.’

‘Voor jullie, Amerikanen. Trouwens, jullie noemen ze anders.’

‘Rotondes.’

‘Volgens mij moet je gewoon meer oefenen.’

‘Fijn dat je me daarop wijst.’

Hij slaakte een zucht, een onmiskenbaar Engels geluid, onmogelijk in letters weer te geven. Het betekende zoiets als: doe niet zo gek. Doe niet zo belachelijk. Wees toch niet zo snel op je teentjes getrapt.

‘Waar kan ik je afzetten?’ vroeg Margaret.

‘Bij Mather House. Heeft Diana al verteld dat Saartje en Willem vanavond komen eten? Om de beklimming voor te bereiden?’

Arthur wees Margaret hoe ze moest rijden.

‘Ja, dat zei ze. Ik ga de stad in om bergschoenen te kopen.’

‘Ik weet zeker dat je Mount Kenya gaat veroveren.’

Margaret reageerde een beetje verbouwereerd. ‘Ik geloof niet dat ik in staat ben ook maar iets te veroveren, en al helemaal geen berg. Trouwens, daar ben ik hier ook niet voor gekomen. Om veroveringen te maken.’

‘Waar kom je eigenlijk vandaan?’

Ze keek vluchtig opzij. Zoals ze al had gedacht, zat hij haar onderzoekend op te nemen.

‘Ik ben opgegroeid in een klein plaatsje ten noorden van Boston. Na school ben ik in Boston gaan studeren, en daar heb ik sindsdien altijd gewoond.’

‘Waarom Boston?’

‘Het is dicht bij mijn familie, en het is een echte stad.’

‘Dus je houdt niet van het platteland?’

Margaret begon te lachen. ‘Nee, ik neem aan van niet.’

‘Ik ben nooit in Boston geweest,’ zei hij met zijn kenmerkende accent van een industriestad ergens in het noorden van Engeland. ‘Maar ik heb wel heel lang in Arizona gezeten.’

‘In Arizona?’

‘Diana’s ouders zijn er een jaar of tien geleden naartoe getrokken. Ze hebben een soort minilandgoed – een ranch, zouden jullie het waarschijnlijk noemen – even buiten Phoenix. Diana’s vader golft. Ze gingen voor zijn gezondheid. Vanwege het klimaat. Hij heeft een beginnende vorm van longemfyseem. Rookt nog altijd een pakje per dag. Maar hij vertelt trots dat hij is geminderd van drie naar een.’

Margaret wierp opnieuw een blik opzij. Arthur keek uit het raampje. Hij had een zekere mate van zelfingenomenheid die de vrouwen in Europa misschien aantrekkelijk vonden, maar die op Amerikaanse vrouwen waarschijnlijk het tegenovergestelde effect had.

Ze had haar derde verkeersplein in twintig minuten ‘veroverd’ toen Arthur naar een kantorencomplex aan de buitenrand van de stad wees. ‘Daar is het.’

Een cirkelvormige oprijlaan voerde naar een gebouw dat eruitzag als een school uit de jaren zestig; opgetrokken uit beton, efficiënt, zonder enige poging er iets leuks van te maken. ‘Zo.’ Arthur leek het jammer te vinden dat hij moest uitstappen. ‘Dus jij gaat schoenen kopen.’

‘Ja.’

‘Dan moet je bij Sir Henry’s zijn.’ Hij haalde een opschrijfboekje uit zijn binnenzak, noteerde een adres en gaf haar het blaadje. ‘En dan moet je vragen naar Tommy. Die zorgt wel

voor je. Zeg maar dat Arthur je heeft gestuurd.’

Daar was het weer. Die zorgt wel voor je.

‘Verder niks?’ vroeg Margaret. ‘Alleen Arthur?’

‘Alleen Arthur. Dan weet hij genoeg.’

Voor de winkels aan Kimathi Street stonden gewapende askari's. Margaret gaf een parkeerjongen acht shilling – omgerekend één dollar – om haar auto in de gaten te houden. Ze kwam langs een Scandinavische winkel waarin een Afrikaan bezig was met zilver poetsen. In de etalage stond een bordje met 50 SHILLING erop, maar het was niet duidelijk waarvan dat de prijs was. De zaak naast de Scandinavische winkel heette Crystal Ice Cream, met als specialiteit van de dag vegetarische samosa's. Een man die met koopwaar liep te venten, spuugde op de stoep. Margaret moest uitwijken voor de rochel. Een eindje verderop stond een verkoper van curiosa. Toen ze bleef staan, uitsluitend uit beleefdheid, ontdekte ze een goudkleurig theepotje waarvan ze zich afvroeg aan wie ze dat zou kunnen geven. Bij de bank stond een rij askari's met getrokken panga en agressief ogende honden aan de lijn. Het viel Margaret op dat de Afrikanen die bij de bank naar binnen gingen, met een grote boog om de honden heen liepen.

Ze wierp een blik op het velletje papier dat Arthur haar had gegeven. Sir Henry's was waarschijnlijk aan de andere kant van Kimathi Street, concludeerde ze. Dus stak ze de straat over en slenterde verder, op zoek naar het juiste adres. Op de kruising van Kenyatta en Kimathi Street zag ze een stel mannen in het gras op de middenberm liggen, sommigen in diepe rust. Andere mannen in wit overhemd met stropdas sproeiden het gras en de voet van de palmbomen, waarbij ze nauwelijks moeite deden de slapers te ontwijken. Margaret liep langs een man met een witte *keffiyeh* en in zijn kielzog enkele gesluisde vrouwen in een lange, zwarte *buibui* die hun hele lichaam bedekte. Wat moest het afschuwelijk warm zijn onder die dikke stof, dacht Margaret; helemaal hier, zo goed als op de evenaar, op het heetst van de dag.

Bij een winkel die The Village heette, ontdekte ze een sim-

pele ketting van vier snoeren kralen in de etalage. Op het prijskaartje stond tweehonderd shilling. In de weerspiegeling van de etalageruit zag ze dat er een lange, ranke Masaï met grote gaten in zijn oren achter haar langsliep, slechts gehuld in een rode deken en gewapend met een speer. En achter hem kon ze een blanke vrouw zien in een felgroen T-shirt die op haar motor stilhield voor een verkeerslicht. Toen het licht op groen sprong, scheurde ze weg.

Een Afrikaanse vrouw achter het kraampje waar loten werden verkocht voor het goede doel, riep iets in het Engels; ze deed Margaret denken aan een Amerikaanse veilingmeester. Toen de vrouw naar achteren leunde zag Margaret dat ze zwanger was. Haar kraampje stond voor een Woolworths waar je behalve pannen ook tweedehandsboeken en gebruikte autobanden kon kopen, en zelfs keukenmachines. Margaret liep naar binnen en kocht een klimmersgids over Mount Kenya. Toen ze met haar aankoop de winkel verliet, zag ze dat er een moeder met haar drie kinderen op de stoep zat, met hun rug tegen de muur. De moeder droeg dezelfde jurk als alle andere keren dat Margaret haar had gezien. Het kleinste kind dat alleen een smoezelig hemdje aanhad, kwam overeind, ging op zijn hurken zitten en poepte op de stoep. Naast de vrouw stond een blikken bekertje met een paar shilling erin. Margaret had het wisselgeld nog in haar hand en gooide dat in het blikje. ‘*Asante sana,*’ klonk het lusteloos. Bij eerdere gelegenheden had de bedelares haar handen tegen elkaar gelegd, wanneer Margaret iets in het blikje deed, alsof ze bad en was ze ‘*asante sana*’ blijven zeggen tot Margaret buiten gehoorsafstand was. Patrick had haar gewaarschuwd dat ze geen geld aan bedelaars mocht geven; dat ze door het geven van geld het risico liep te worden bestormd door bedelaars.

Omdat ze ineens besepte dat ze dorst had, stak ze over naar het New Stanley Hotel, een hoog, wit gebouw vol toeristen. Een wereld van camera’s, safarijacks, verreijkers en landkaarten. Van de gezinnen die op de busjes met zebrastrappen stonden te wachten, ving Margaret flarden Engels op, de portiers spraken Swahili. Bij

een van de gezinnen stond de vader, een oudere man van een jaar of vijftig, het aantal filmrolletjes te tellen dat hij bij zich had. Zijn vrouw droeg een polyester bloes. Het stel had twee zoons, van wie de ene – een tiener – al bij voorbaat verveeld keek. De andere, van een jaar of tien, elf, danste van opwinding op en neer, ongeduldig om leeuwen te gaan zien.

In een ander familiegroepje stond een vrouw uit het Midden-Westen met een tandenstoker haar gebit schoon te maken. Ondertussen klaagde ze dat ze de inhoud van haar vier koffers in twee had moeten pakken, het maximum dat ze op safari mocht meenemen.

‘Ik ben er nog helemaal zenuwachtig van,’ zei ze.

‘Wanneer is de Inaugurele Rede?’ vroeg de man die naast haar stond.

‘De Inaugurele Rede?’

‘Ja, van Jimmy Carter. In Amerika?’

‘Hoe moet ik dat weten?’

Een andere man zette een koffer bij de rest die klaarstond om te worden opgehaald.

‘Ik heb alleen dit kleine koffertje,’ zei hij. ‘Dus wat ik nu aanheb, daarin zien jullie me de komende drie dagen.’

Wat hij nu aanhad, zag Margaret, was een bruin-met-witte lange broek, een rood poloshirt afgebiesd met wit, en blauwe tennisschoenen.

‘Ik hoor dat daar meer ivoor is,’ zei hij.

Meer dan waar, vroeg Margaret zich af.

Enmaal in het Thorn Tree Café bestelde ze een groot glas ijsthee. Ze kon zich de laatste keer niet herinneren dat ijsthee haar zo goed had gemaakt. Terwijl ze met de blaadjes munt speelde, las ze de briefjes op het mededelingenbord achter haar. *Shenaz, ik wil mijn wasmachine terug. Peter Shanling, als je deze boodschap leest, bel dan alsjeblieft Mark in New Stanley House. Gezocht: cocktailserveersters voor een party in de Zwitserse Ambassade op de 19e. Vraag naar Roger in het Intercontinental.*

In het Thorn Tree Cafe mochten Afrikaanse vrouwen niet al-

leen, zonder het gezelschap van een man, aan een tafeltje gaan zitten. Als een vrouw dat toch deed, werd haar verzocht de zaak te verlaten, ongeacht of ze bankier of uitgever was, of haar eigen winkel had en net als Margaret snakte naar een groot glas ijsthee. Als Afrikaanse werd ze automatisch aangezien voor een prostituee.

Een donkere man met een geborduurde keffiyeh droeg daaronder een jasje met een Nehru-kraag. Het viel niet mee hem te observeren omdat hij Margaret openlijk zat aan te staren.

Vanwaar ze zat, hoorde ze vijf talen die ze kon identificeren: Engels, Swahili, Urdu, Duits en Frans. En ze vermoedde dat er nog minstens vier of vijf andere werden gesproken die ze niet kon horen noch verstaan.

Ze bestudeerde de menukaart. De prijzen waren indrukwekkend. Hadden de toeristen niet in de gaten hoezeer ze werden afgezet?

Aan het tafeltje naast het hare gaf een groepje van vier zijn bestelling aan de ober, overdreven gedetailleerd alsof ze rekening hielden met de mogelijkheid dat hij geen Engels sprak. Toen de ober wegliep, sloeg een van de vrouwen haar blik ten hemel.

Aan het tafeltje aan Margarets linkerhand voerden twee Afrikaanse studenten een gesprek in onberispelijk Engels, zij het met een accent. Het meeste van wat ze zeiden, ging langs haar heen, totdat ze iets opving waar ze van schrok. De regering had bij de universiteit vijftig studenten gearresteerd, zei een van de twee. Ze waren alle vijftig vermoord en in een massagraf gegoooid.

Margaret was met stomheid geslagen. Was het een gerucht of was het echt waar? En als het echt waar was, waarom wisten Patrick en zij daar dan niets van? Waarom had niemand er iets van gehoord? Waarom stond het niet op de voorpagina van alle kranten? Margaret luisterde roerloos, in de hoop nog meer op te vangen, maar de studenten hadden hun gesprek gestaakt. Misschien had een van de twee gemerkt dat ze hen probeerde af te luisteren. Of misschien had de een de ander gewaarschuwd dat ze niet over zulke dingen moesten praten.

Margaret ging weer op zoek naar de schoenenwinkel, maar ze liep er tot twee keer toe voorbij; het bescheiden bord was niet bedoeld om klanten te lokken. Ze betrad de zaak door een glimmend gewreven houten deur en zette haar zonnebril af. Voor zover dat in Nairobi bestond, zag deze winkel eruit alsof er op maat en op bestelling kon worden geleverd. Het personeel achter de toonbanken en in de beperkte ruimte daartussen was blank. Behalve herenkleding behoorde ook dameskleding tot het aanbod, zag ze direct. Ze was niet van plan Arthurs naam te noemen, hoewel ze tijdens het diner misschien zou moeten zeggen dat ze dat wel had gedaan en dat ze daardoor uitstekend was geholpen.

Margaret kreeg alle tijd om rond te kijken zonder dat er meteen iemand naar haar toe kwam. Uiteindelijk moest ze zelf zeggen dat ze geholpen wilde worden. Ze had bergschoenen nodig, zei ze. Over tien dagen was het zover, en ze wilde stevig, maar soepel schoeisel, zodat ze geen zere voeten zou krijgen. De jonge winkelbediende knipte met zijn vingers, waarop er een Afrikaanse collega kwam aanlopen met een apparaat om haar voet op te meten. Die zat onder het stof, zag ze toen ze haar sandaal uittrok.

‘Mag ik een doekje?’ vroeg ze.

Dat was blijkbaar geen ongewoon verzoek. Op een koperen dienblad kreeg ze twee katoenen doekjes aangereikt, het ene vochtig, het andere droog. Nadat ze haar voeten had gewassen trok de Afrikaan zich terug, en de Britse verkoper pakte voorzichtig haar rechtervoet en zette die op het meetapparaat. Het gevoel van zijn hand op haar hiel en voetzool had iets geruststellends. Hij vroeg haar te gaan staan en noteerde haar maat; een cijfer dat ze niet begreep. Daarop vroeg hij haar te gaan zitten. Toen hij terugkwam had hij een paar zijden sokken bij zich die hij heel voorzichtig om Margarets voeten schoof. Het voelde als een korte massage, en ze vroeg zich af of ze misschien niet nog een paar schoenen nodig had. Het lamsbont waarmee de bergschoenen waren gevoerd, streek haar been tot halverwege de

kuit. Geduldig trok de verkoper de veters aan en maakte ze vast. Hij herhaalde de procedure bij de andere laars.

‘Ik zou even een rondje door de winkel lopen,’ stelde de winkelbediende voor. ‘Neem gerust de tijd. Bij zo’n bergtocht is goed passend schoeisel van cruciaal belang.’

Margaret liep door de smalle gangpaden van de winkel met een gevoel alsof ze zweefde. Ze had nog nooit wandelschoenen gehad die zo lekker zaten, dacht ze; zelfs geen gewone schoenen. Uiteindelijk bukte ze om aan het zachte leer te voelen. Toen ze zich oprichtte, zag ze dat de verkoper haar glimlachend aankeek.

‘Ze zitten heerlijk,’ zei ze.

‘De zolen zijn heel sterk, en de schoenen geven voldoende steun rond de enkels. Dus daar kunt u gemakkelijk Mount Kenya mee beklimmen.’

Margaret knikte vluchtig.

‘Eigenlijk ging u liever niet, hè?’

Ze was verrast. ‘Nee.’

‘Ze hebben u overgehaald.’

‘Min of meer.’

‘Ik weet zeker dat het gaat lukken. Het is verschrikkelijk, dat zal ik niet ontkennen, maar uiteindelijk zit het erop. Dan hebt u het gedaan en dan hoeft u nooit meer.’

‘Hoe wist u dat ik eigenlijk niet wil?’

‘Er komen hier veel vrouwen voor bergschoenen. En ze hebben allemaal min of meer dezelfde blik in hun ogen.’

‘Wat is dat dan voor blik?’

‘Een blik van angst.’

Hij trok de laarzen uit, daarna de sokken, en Margaret had het gevoel dat haar voeten in een bak koud water werden gezet. Toen ze bij de toonbank kwam, gaf de winkelbediende haar een vel papier met briefhoofd waarop hij met potlood discreet de prijs had geschreven. Waarom met potlood? Was het de bedoeling dat ze probeerde af te dingen? Ze moest wel even slikken toen ze het bedrag zag, maar ze aarzelde niet toen ze de cheque uitschreef. Patrick zou het begrijpen.